

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гумантарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій**

**АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.**

Рівне – 2021

УДК: 373

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 27.05.2021 р.)

Редакційна колегія:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Дейнега Олександр Вікторович** – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна** – доктор економічних наук, професор, декан факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ;
- Лісова Світлана Валеріївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Поліщук Наталія Валодимирівна** – доктор філософських наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Дупак Надія Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Фещук Юрій Вікторович** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Герасименко Олександр Анатолійович** – кандидат історичних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ.

Рецензент:

- Савченко Лариса Олексіївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти ДВНЗ (Криворізький Національний університет);
- Шевців Зоя Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів. Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Рівне, 28 квітня 2021 року). Рівне: РВВ РДГУ, 2021. 140 с.

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів”.

Розглядаються актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки фахівців профільної та вищої освіти, сфери обслуговування (Готельно-ресторанної справи), вимоги сучасної школи до якісної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій, можливості впровадження сучасних педагогічних технологій у систему підготовки компетентного фахівця вищого навчального закладу.

Збірник призначений для науковців, викладачів, магістрів, здобувачів вищої освіти, а також для широкого кола читачів.

ЗМІСТ

<i>Герасименко О.А.</i> Реалізація та зміст дисципліни «Основи техніки і технологій» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	5
<i>Герасименко О.А., Коваль В.В.</i> Особливості використання методу наочності під час формування в учнів 7-8 класів вміння оздоблювати вироби різьбленням на уроках трудового навчання.	8
<i>Дупак Н.В.</i> Теоретико-методологічні засади професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи у контексті євроінтеграційних процесів.	14
<i>Жукова А.М.</i> Загальні концептуальні засади формування професійно-педагогічної компетентності у майбутніх педагогів.	19
<i>Кирильчук Ю.В.</i> Активізація навчально-пізнавальної діяльності особистості як необхідна умова підвищення якості підготовки майбутніх вчителів технологій.	25
<i>Кирильчук Ю.В., Лесковець А.М.</i> Теоретичні засади розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.	29
<i>Лісова С.В.</i> Особливості ефективної професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи в умовах вищого навчального закладу.	33
<i>Літвінчук С.Б.</i> Професійна підготовка майбутніх фахівців-аграріїв в контексті викликів сьогодення.	39
<i>Мойсеєць К.В.</i> Текстова вишивка як елемент кодування слів.	42
<i>Парфенюк О.В.</i> Аналіз графічної підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО України та зарубіжжя.	49
<i>Поліщук Н.В., Гречко В.О.</i> Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання та фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) при вивченні дисципліни «Основи проектування та моделювання».	54
<i>Поліщук Н.В., Крунич В.Р.</i> Основи дизайну у професійній діяльності педагога професійного навчання та фахівця сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).	62
<i>Саванчук О.А.</i> використання сучасних прогресивних технологій у формуванні творчої компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.	70
<i>Симонович Н.В., Варфоломєєв Д.І.</i> Змістова характеристика проектно-технологічної компетентності учнів старших класів та її розвиток у процесі трудового навчання.	75
<i>Симонович Н.В., Король О.В.</i> Формування підприємницької компетентності учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології».	80
<i>Сингаївський Д.В., Бохін Я.С.</i> Теоретичні основи розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на гурткових заняттях з технічної творчості.	84

Улітіна К.А. Професійна підготовка фахівців у вищих закладах освіти в контексті Болонського процесу.	88
Фещук Ю.В., Боюка Ю.А. Графічна компетентність учнів старших класів та її розвиток на заняттях з предмету «Технології» з використанням SMART-технологій.	91
Фещук Ю.В., Герасименко О.А. Використання методу вправ у процесі вивчення профілю «Основи дизайну» в 10-х класах.	94
Фещук Ю.В., Качинська І.М. Теоретичні аспекти розвитку вмінь розробки структурованої документації в учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».	99
Шурин О.І. Реалізація ІКТ у процесі фахової підготовки майбутніх учителів технологій.	103
Яциур М.С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	106
Яциур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності у майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	114
Яциур М.С., Кручик О.В. Професійна спрямованість учнів старших класів яка розвивається в процесі профільного навчання.	121
Яциур М.С., Максименко І.М. Професійні наміри старшокласників та їх розвиток у процесі профільного навчання.	128
Яремчук І.А. Формування професійних компетентностей сучасного вчителя трудового навчання.	133
Відомості про авторів.	137

Однак, на даному етапі потребують подальшого дослідження та вдосконалення питання, пов'язані з необхідністю актуалізації комп'ютерної освіти кожним учасником навчального процесу, максимальне використання всіх можливостей здійснення освітнього процесу на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

Список літератури:

1. Бутакова О., Погорелова А. Деякі аспекти формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій в процесі фахової підготовки. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/nauka/konferentsii/fizyka-tekhnologii-navchannia/82-2016/teoriia-ta-metodyka-tekhnologichnoi-osvity/555-deyaki-aspekty-formuvannya-informatsiyno-komunikatsiynoyi-kompetentnosti-maybutnikh-uchyteliv-trudovoho-navchannya-ta-tekhnologiy-v-protsesi-fakhovoyi-pidhotovky.html> (дата звернення: 17.03.2021).
2. Використання інноваційних технологій на уроках трудового навчання. Сайт вчителя трудового навчання: веб-сайт. URL: <https://sites.google.com/site/sajtvcitelatrudovogonavcanna33/vikoristanna-innovacijnih-tehnologij-na-urokah-trudovogo-navcanna> (дата звернення: 17.03.2021).
3. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі. Методика і технологія. 2010. URL: <https://ru.osvita.ua/school/method/technol/6804/> (дата звернення: 17.03.2021).
4. Куцак Л. Формування інформаційної компетентності вчителя трудового навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Пед. науки. 2010. Вип. 90. С. 153-156.

УДК: [378.016:37.011.3-051:331]:005.591.6

М.С. ЯНЦУР

кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,
Рівненський державний гуманітарний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Розбудова незалежної держави гостро ставить питання про підвищення ролі кожної людини як у професійній, так і в громадській діяльності. Потрібно зорієнтувати особистість

на вибір професії у відповідності зі своїми бажаннями, можливостями та потребами суспільства в кадрах. У вирішенні цієї проблеми вагоме місце посідає професійна орієнтація. Це передбачено Законами України “Про зайнятість населення”, “Про освіту”, “Про вищу освіту”, схваленими Кабінетом Міністрів Концепціями державної системи професійної орієнтації населення, Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, “Положенням про професійну орієнтацію молоді, яка навчається” та рядом інших державних документів. Вирішити завдання, які поставлені в них, неможливо без відповідної підготовки до профорієнтаційної роботи всіх педагогічних працівників, і в першу чергу вчителів трудового навчання та технологій. Саме вони повинні допомагати школярам в їх професійному самовизначенні, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Науково-технічний прогрес проникає в усі галузі економіки і науки. Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) – одна з його багатограних сторін. Комп’ютери дозволяють підвищити ефективність будь-якої праці, в тому числі і праці вчителя. На це вказують ряд дослідників: Л.В. Белюк, Б.С. Гершунський, В.А. Дюк, Г.М. Клейман, Ю.І. Машбиць, А.Г. Шмельов та інші. Практично всі компоненти системи професійної орієнтації можуть реалізовуватися в тій чи іншій мірі за допомогою ІКТ, на що вказують в своїх працях вищезазначені вчені та власний багаторічний досвід автора.

Формування цілей статті (постановка проблеми). Метою статті є розкриття основних передумов, змісту, шляхів і вимог до застосування інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Професійна орієнтація є цілісною системою соціально-економічних, правових, психолого-педагогічних, медико-фізіологічних та виробничо-технічних заходів, спрямованих на забезпечення активного, мобільного, свідомого особистісно-зорієнтованого професійного самовизначення та трудового становлення особистості з урахуванням своїх можливостей та індивідуальних особливостей і кон’юнктури ринку праці для повноцінної самореалізації в професійній діяльності. Професійна орієнтація є інтегральною, динамічною науково-практичною системою взаємодії особистості і суспільства (різноманітної на різних вікових етапах розвитку людини), яка об’єднує процеси пізнання і аналізу професії, діагностики психофізіологічних якостей особистості, самоаналізу, самовиховання, профільних і професійних проб, вибору або перевиборну певного виду

трудової діяльності чи конкретної професії, адаптації в професії і тим самим забезпечує формування у молоді професійної перспективи, тобто планування і реалізації особистісного та професійного розвитку. Профорієнтація здійснюється послідовно й цілеспрямовано в усіх закладах освіти, установах, на підприємствах, центрах профорієнтації, починаючи з дитячого садка і початкової школи. Структурно система профорієнтаційної роботи з молоддю поділяється на низку взаємопов'язаних компонентів, об'єднаних спільністю мети та єдністю управління: професійна просвіта (профінформація), попередня профорієнтаційна психодіагностика, професійна активізація, професійна консультація, професійний відбір (добір), соціально-професійна адаптація, професійна переорієнтація, професійне виховання та розвиток і професіографія. [7]

Вчителі трудового навчання та технологій повинні бути готовими до реалізації цієї системи в закладах освіти різних типів. І сприяє цьому в значній мірі інформатизація всього навчального процесу і зокрема профорієнтаційної підготовки, яка забезпечується, в основному, через вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика профорієнтаційної роботи» та дисципліни за вибором з використання інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній роботі зі школярами. При визначенні змісту цієї дисципліни ми спиралися на розроблені нами теоретичні й практичні підходи до системи профорієнтації та результати досліджень Б.С. Гершунського, В.А. Дюка, І.В. Єрмакової, Ю.І. Машбица, А.С. Оганезова, О.К. Тихомірова, А.Г. Шмельова та ін. Зміст цієї дисципліни повинен спиратися на знання та вміння, які отримали майбутні вчителі трудового навчання та технологій при вивченні таких дисциплін: «Інформаційно-комунікаційні технології», «Основи наукових досліджень», «Сучасні технічні засоби навчання», «Теорія і методика технологічної освіти», «Теорія і методика профорієнтаційної роботи». При вивченні цієї дисципліни здобувачі вищої освіти на рівні «Бакалавр» повинні **знати**: можливості використання ІКТ у різних видах профорієнтаційної роботи; структуру і зміст профорієнтаційних комп'ютерних програм, методика їх розробки і реалізації; вимоги до профорієнтаційних програм; можливості використання комп'ютерів для обробки результатів досліджень; можливості комп'ютерної техніки для збирання, збереження і тиражування профорієнтаційних матеріалів, а також **вміти**: використовувати ІКТ різних видів з метою профорієнтації учнів; скласти повні схеми профінформаційних, профдіагностичних, профконсультаційних програм; розробляти профорієнтаційні комп'ютерні програми; використовувати ІКТ на заняттях з підготовки до вибору професії; обробляти результати досліджень з профорієнтації за допомогою комп'ютера; користуватися текстовими редакторами різних видів і принтерами для розмноження профорієнтаційних матеріалів та засобами для їх передачі в мережі Інтернет.

Необхідна кількість годин на вивчення цієї вибіркової дисципліни закладається в навчальні плани ЗВО і повинна складати не менше трьох кредитів ECTS; безпосередній їх розподіл за видами занять проводиться кафедрою і затверджується радою факультету. Вивчення її завершується заліком після здачі ІНДЗ у формі розробленої профорієнтаційної комп'ютерної програми та методики роботи з нею. За змістом вона включає наступні теми: 1. Предмет і завдання дисципліни; 2. Використання ІКТ у наукових дослідженнях з профорієнтації; 3. Використання ІКТ у професійній просвіті; 4. Використання комп'ютерів у профорієнтаційній психодіагностиці; 5. Використання ІКТ в профконсультації та профвідборі. 6. Застосування комп'ютерів для збору та збереження профорієнтаційної інформації.

Розглянемо основні шляхи та умови використання ІКТ в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій. Так, вивчаючи аспекти професійної просвіти ІКТ використовується як джерело нової профорієнтаційної інформації, її ілюстрації та демонстрації, як засіб для контролю її засвоєння, а також для оптимізації підготовки вчителя до профорієнтаційної роботи та ін. Майбутні вчителі вчаться використовувати ІКТ для ознайомлення школярів зі світом професій, потребами регіону та країни в кадрах, закладами професійної освіти та правилами прийому до них і т. п. При цьому, створюючи комп'ютерні профінформаційні програми, вони враховують ряд основних психолого-педагогічних вимог до них:

- 1) включення до програми чіткої детальної інструкції, яка дозволяє самостійну роботу учнів з комп'ютером при отриманні інформації;
- 2) врахування вікових особливостей учнів при видачі відповідної інформації, що забезпечується побудовою 2-3-хрівневої програми;
- 3) компактність та логічність профорієнтаційних відомостей, які видає комп'ютер;
- 4) можливість одержання, при необхідності, вибіркової інформації про окремі складові опису професії, галузі, заклади освіти та ін.;
- 5) роздрукування потрібної інформації;
- 6) забезпечення діалогової форми спілкування з комп'ютером при отриманні інформації.

Спираючись на ці вимоги студенти також вчаться розробляти тренувальні, довідково-інформаційні, навчальні та контролюючі комп'ютерні програми для вибіркового курсів «Основи вибору професії», «Людина і світ професій» та «Побудова кар'єри». Крім того, вони при цьому засвоюють різноманітні способи керування навчальною діяльністю, обумовленої цілями і завданнями навчання; стимулювання різних видів пізнавальної активності учнів, спираючись на раніше набуті ними знання, вміння та навички; інформування учнів про мету навчання та ступінь її досягнення з урахуванням

основних недоліків та характеру помилок, які повторюються; стимулювання високої мотивації та активності навально-пізнавальної діяльності учнів; подання інформації й організації допомоги учням у вирішенні навчальних завдань, враховуючі їх індивідуальні особливості.

Вивчаючи питання профорієнтаційної психодіагностики здобувачі в/о розглядають основні переваги комп'ютеризації цього компоненту профорієнтації у порівнянні з традиційними методами, які наводимо нижче:

1) стандартне подання завдань, яке не залежить від стосунків між дослідником і оптантом;

2) однозначність і точність фіксування відповідей оптанта;

3) звільнення дослідника від рутинних дій, які пов'язані з показом стимульного матеріалу, перевіркою правильності відповідей, веденням протоколу обстеження, обробкою результатів;

4) можливість проведення адаптивних експериментів, які потребують експрес аналізу відповідей оптанта, не порушуючи природного ходу експерименту, що важко робити при традиційному підході;

5) можливість проведення в стислі терміни масових профдіагностичних досліджень;

6) фіксування великої кількості додаткової інформації (часу відповідей, типу помилок, кількості звернень до інструкції і т.д.);

7) швидка обробка первинних матеріалів та отримання кінцевих результатів;

8) можливість використання великого математичного апарату при обробці отриманих даних;

9) конфіденційність автоматизованого діагностування, що сприяє відвертості оптантів;

10) зниження вартості профорієнтаційної психодіагностики, так як при цьому потрібна менша кількість кваліфікованих спеціалістів.

Разом з перевагами студенти розглядають і недоліки комп'ютерної профорієнтаційної психодіагностики: деякі традиційні методики не можна перенести на широко розповсюджені персональні комп'ютери; кожна комп'ютеризована версія психодіагностичної методики потребує перевірки на надійність, валідність, точність, діагностичну цінність, корекцію норм. Також у деяких випадках на початкових етапах дослідження з боку оптанта можливий підвищений рівень неспокою, настороженості, невпевненості, який викликаний зіткненням з новою технікою. Виникнення емоційної напруженості може попереджатися вичерпним усним інструктуванням стосовно роботи з ІКТ, починаючи з описування особливостей екрану дисплею та роботи з клавіатурою, вказівкою типових помилок та способів їх запобігання і закінчуючи попередженням про можливі технічні неполадки та збої в роботі комп'ютера.

Практично всі широко розповсюджені профдіагностичні методики можуть бути реалізовані за допомогою ІКТ. Як відомо, всі ці методики можна умовно розділити на бланкові та апаратурні. Бланкові методики являють собою опитувальники, тести, які передбачають самостійну роботу опитаного зі спеціальними бланками. Вони практично використовуються у всіх видах психодіагностики і умовно поділяються на вербальні, практичні (символьні, іконічні) та змішані. Найпростіше піддаються комп'ютеризації вербальні методики, які не потребують складних графічних побудов, але сучасні ІКТ дозволяють реалізувати всі бланкові методики. Апаратурні методики потребують використання спеціального обладнання для проведення досліджень та стандартизованої оцінки психофізіологічних властивостей індивіда. До їх числа належать прилади для вивчення показників часу реакції, точності та координації рухів, типологічних особливостей вищої нервової діяльності і т.д. Сьогодні використання апаратурних методик стримується недостатньою кількістю, високою вартістю та низькою надійністю існуючих приладів. Широкі перспективи в реалізації апаратурних методик відкриває використання ІКТ. Це дозволяє підвищити точність і об'єктивність результатів обстеження, дає можливість автоматизації збору та збереження первинних результатів. Однак необхідно зазначити, що комп'ютерна реалізація апаратурних методик, як правило, потребує розробки відносно складніших програм (в порівнянні з бланковими) та створення додаткових зовнішніх пристроїв.

Враховуючи всі ці особливості здобувачі в/о розробляють автоматизовані профорієнтаційні психодіагностичні методики. Але при цьому наголошується, що цей процес має свою специфіку. З одного боку, не всі психодіагностичні методики можливо з повною totoжністю реалізувати за допомогою ІКТ. При створенні машинної версії методики необхідно впевнитись, що обидві версії ідентичні, тобто, що результати дослідження не залежать від форми подання тестового матеріалу, від наявного в опитаного досвіду роботи з комп'ютерною технікою. З іншого боку, комп'ютерна техніка потребує створення спеціальних методик, які ефективно використовують всі її ресурси. Тому при розробці автоматизованих психодіагностичних методик майбутні вчителі дотримуються наступних вимог:

- a) обов'язкова вказівка мети, предмету та галузі застосування методики;
- b) процедура проведення автоматизованої методики повинна бути задана на основі однозначного алгоритму, придатного для використання особами, які не володіють спеціальними знаннями та вміннями роботи з сучасними ІКТ;
- c) перевірка комп'ютеризованих методик на репрезентативність, надійність і валідність повинна проводитися з використанням методів математичної статистики та виконуватися не тільки тим, хто розробив, а і тим,

хто буде використовувати їх в своїй роботі для вироблення власних локальних стандартів;

d) результати повинні фіксуватись та виводитись на екран і принтер у зручному для користувача вигляді;

e) особливу увагу потрібно звернути на формулювання інструкцій, які повинні пройти обов'язкову експертну оцінку спеціалістами. Крім того, необхідно дослідити однозначність та вірність розуміння їх опантантами;

f) спілкування з засобами ІКТ для опантанта повинне бути максимально спрощено, що досягається за рахунок раціонального розташування інформації на екрані, використання для введення відповідей однозначних та близько розташованих на клавіатурі знаків, виведенням відомостей про допущені технічні помилки, підказки тощо.

У зв'язку з різноманітністю завдань профорієнтаційної психодіагностики, в деяких випадках існує необхідність індивідуалізації процесу дослідження. У роботі з комп'ютерною мережею можлива вибіркова передача програмованих методик на окремі робочі місця, що дозволяє видавати персональні завдання. Можливо також підключення до периферійних комп'ютерів окремих дисководів або використання персональних комп'ютерів. При невеликій кількості опантантів (5-6 осіб) в умовах дисплейного класу можливо встановити такий режим роботи: всі комп'ютери завантажуються різноманітними методиками, а опантанти послідовно проходять обстеження на всіх машинах. Можуть також використовуватися певні комп'ютерні психодіагностичні системи. Деякі з них, розроблені нами на основі вищевказаних вимог [3; 4; 5; 6], використовуються на лабораторних заняттях зі студентами.

Спираючись на результати профорієнтаційної психодіагностики будується подальша профорієнтаційна робота: професійна активізація, профконсультація, профвідбір, профадаптація, професійне виховання. Відповідно в цих компонентах системи профорієнтації знаходять застосування й ІКТ, методику роботи з якими засвоюють майбутні вчителі. Так, у професійній активізації, яка полягає у розвитку інтересів, нахилів, здібностей учнівської молоді шляхом залучення до активної «проби сил» через виконання системи професійних проб, комп'ютер використовується як діагностичний, так і навчально-контролюючий засіб. У професійному вихованні комп'ютер застосовується для формування і розвитку відповідних професійно важливих якостей, професійної спрямованості методами гри, моделювання й аналізу ситуацій, вирішення різноманітних морально-етичних, поведінкових завдань певної професійної діяльності і т. п. Професійна консультація також якоюсь мірою може реалізуватися спеціальними консультаційними програмами, які є модифікаціями діагностичних і відрізняються від них наявністю рекомендаційної частини. Професійний відбір базується на вивченні професійно важливих якостей та визначення ступені професійної придатності

за допомогою ІКТ. Професіографія реалізується на комп'ютері за допомогою банку професіографічних даних, тобто професіограм, професіографічних карток тощо. Професійна адаптація може спиратися на дані, які отримуються в ході комп'ютерного опитування. Таким чином, для забезпечення високоефективної профорієнтаційної роботи з учнями майбутні вчителі трудового навчання та технологій на досить високому рівні оволодівають сучасними ІКТ.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. На основі розглянутого змісту було підготовлено і видано навчальний посібник зі спецкурсу для вчителів трудового навчання з додатковою спеціалізацією «Методист з профорієнтації» [2] та ряд методичних посібників і рекомендацій з використання ІКТ в профорієнтаційній роботі з учнями [1; 3; 4; 5; 6 та ін.]. Проведена апробація розробленого змісту вибіркової дисципліни і вказаних посібників протягом багатьох років у Рівненському державному гуманітарному університеті та ряді інших закладах вищої освіти України показала досить високу їх ефективність, посильність і доступність для студентів. Подальшому дослідженню підлягають питання використання сучасних ІКТ в професійному вихованні та розвитку учнівської молоді.

Список літератури:

1. Вибір професії і пошук роботи: www.kariera.in.ua. Практичний poradnik для молоді: посібник. / В.В. Кашевський, Л.П. Парчук, М.С.Янцур. Рівне: друк. ФОП Кіслоу А.В., 2011. 78 с.
2. Зинченко В.П., Симоненко В.Д., Янцур Н.С. Применение ЭВМ в профессиональной ориентации: учебное пособие по спецкурсу. Брянск: БГПИ, 1992. 116 с.
3. Комплексна комп'ютерна система “Основи вибору професії” (22 програмовані методики) / автори-розробники: М.С. Янцур, Р.І. Підвальний, О.М. Сарницький та ін. Рівне: РДПІ, 1996. 68 с.
4. Комп'ютерна система «Профорієнтація». На допомогу вивчення курсу «Основи вибору професії» (9 програмованих методик) / автори-розробники: М.С. Янцур, В.О. Римар, О.М. Сарницький та ін. Рівне: РДПІ, РОЦПО ДСЗ, 1993. 38 с.
5. Янцур М.С., Сарницький О.М., Тищук В.І. Комп'ютерна система «Профдіагностика – 1»: методичний посібник. Рівне: РДПІ, 1992. 56 с.
6. Янцур М.С. Практикум з професійної орієнтації і методики профорієнтаційної роботи: навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім “Слово”, 2012. 216 с.
7. Янцур М.С. Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи: курс лекцій: навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім “Слово”, 2012. 464 с.

Наукове видання

АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.

Упорядники: Герасименко Олександр Анатолійович,
Дупак Надія Василівна,
Поліщук Наталія Володимирівна,
Симонович Наталія Василівна,
Фещук Юрій Вікторович

Друкується без редакційної правки

Відповідальний за випуск Лісова С.В.

Здано до набору 19.04.2021 р. Підписано до друку 26.05.2021 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 11,1.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету,
33028, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12